

ЗА

ПАРИТЪ.

I.

Всеки знае че хората са трудіятъ и мѣчатъ все за пари. Селенина-ли бѣрза да прибере житото си, работника-ли тѣрсе работа или крадеца тика рѣката си въ чуждитѣ джебове, — всичкитѣ тѣзи хора смѣтатъ, както са казва, да спечелѣтъ пари. Но ето паритѣ сѣ получили. Какво ще правѣтъ съ тѣхъ? Да имъ сѣ порадовѣтъ, може би, и ще имъ са порадватъ, ако парата е нова, а може и да ѣж скриѣтъ, но сѣмо не надѣлго: ако не днесъ, то утрѣ, трѣба да са купи жито, хлѣбъ, дѣрва, дрѣхи, а даромъ тѣзи нѣща никой не ги дава; и трѣба да занесешъ паритѣ на дюкения. И тѣй ще рече, че у дюкенджинитѣ са събиратъ всичкитѣ пари! Но и дюкенджинитѣ не дѣржатъ паритѣ: и тѣ не земѣтъ стоката даромъ, но ѣж купувѣтъ съ пари — или отъ другитѣ тѣрговци, или отъ селенина, или отъ занаятчинитѣ; а като си накупи дюкенджията стока, виждашъ, — че всичкитѣ пари отишле, и може сѣмо малко парици да си остави за черъ день; ще доди черния день и дюкенджията ще похарче оставенитѣ на страна пари. Най-сетнѣ, на кого сѣ потрѣбни паритѣ? Ако сѣкий ги дава безъ никакво сѣжелѣние, то защо тѣй да са грижимъ и трудимъ за да ги печелимъ?